

**STOWARZYSZENIE ARCHITEKTÓW POLSKICH
SARP**

S T A T U T

**UCHWALONY NA WALNYM ZJEŹDZIE DELEGATÓW
DNIA 25 PAŹDZIERNIKA 2003 ROKU**

**Tekst ujednolicony stosownie do treści postanowienia wydanego dnia 30 czerwca
2005r. przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIX Wydział
Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego**

ROZDZIAŁ 1 **Postanowienia ogólne**

§ 1

Stowarzyszenie Architektów Polskich, zwane dalej w skrócie „SARP” lub „Stowarzyszenie”, jest stowarzyszeniem twórczym, otwartym dla wszystkich architektów, którzy realizując jego cele statutowe stają się reprezentacją architektów polskich.

§ 2

1. SARP ma osobowość prawną.
2. Terenem działalności SARP jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Siedzibą władz naczelnych SARP jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 3

1. SARP składa się z jednostek organizacyjnych, zwanych oddziałami, które posiadają osobowość prawną i samodzielność gospodarczą.
2. We wszystkich oddziałach obowiązuje niniejszy Statut i jednolite regulaminy w nim przewidziane.

§ 4

1. Stowarzyszenie ma prawo używania odznak i pieczęci zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Stowarzyszenie posługuje się skrótem „SARP” i zastrzeżonym znakiem graficznym.
3. Nazwa „Stowarzyszenie Architektów Polskich”, skrót „SARP” i znak graficzny stanowią dobra osobiste Stowarzyszenia i mogą być używane przez jego władze, organy i członków oraz inne osoby fizyczne lub prawne na zasadach określonych przez Zarząd Główny.

ROZDZIAŁ 2 **Cele, zakres i formy działania**

§ 5

1. Celami SARP są:
 - 1) dbałość o jakość architektury i środowiska – zbudowanego oraz naturalnego - pojmowanych jako interes publiczny,
 - 2) tworzenie warunków dla rozwoju twórczości architektonicznej i jej ochrona,
 - 3) rozwój warsztatu architekta i ochrona zawodu.
2. Działalność SARP:
 - 1) dotyczy gospodarki przestrzennej, kultury, sztuki i ochrony dóbr kultury,
 - 2) ma charakter naukowy, naukowo-techniczny, oświatowy, kulturalny i charytatywno-opiekuńczy.

§ 6

1. Do osiągnięcia wyznaczonych celów SARP dąży między innymi przez:
 - 1) promowanie jakości architektury i ładu przestrzennego środowiska zbudowanego i naturalnego,
 - 2) współdziałanie z innymi stowarzyszeniami i związkami twórczymi oraz instytucjami odpowiedzialnymi za ład przestrzenny i tworzenie prawa,
 - 3) prowadzenie dialogu z użytkownikiem i społeczeństwem przez publiczne wystawy projektów, upowszechnianie wiedzy o architekturze i krytykę architektoniczną,
 - 4) wspieranie niezależności architektów w całym procesie projektowania i realizacji inwestycji i występowanie w ich imieniu w obronie ich twórczości,
 - 5) ochronę tytułu zawodowego architekta,
 - 6) doskonalenie projektowania architektonicznego i standardów jego organizacji,
 - 7) promowanie i przeprowadzanie konkursów,
 - 8) prowadzenie permanentnego dokształcania zawodowego, przez inicjowanie różnorodnych form edukacji jak praktyki, warsztaty, seminaria i konferencje,
 - 9) współdziałanie w kształceniu architektonicznym przez inspirowanie programów nauczania uwzględniających aktualne standardy wykonywania zawodu, rozwijanie rozumienia cech tożsamości i zrównoważonego rozwoju środowiska zbudowanego i naturalnego,
 - 10) promowanie dorobku twórczego architektów polskich przez przyznawanie nagród i wyróżnień za wybitne osiągnięcia twórcze oraz jego dokumentowanie i upowszechnianie,
 - 11) zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi i prawami pokrewnymi twórców utworów architektonicznych i architektoniczno-urbanistycznych oraz ochrona powierzonych Stowarzyszeniu praw autorskich jak również wykorzystywanie w interesie twórców, innych uprawnień wynikających z przepisów o ochronie praw autorskich,
 - 12) przynależność i aktywne uczestnictwo w pracach krajowych i międzynarodowych organizacji i instytucji związanych z działalnością architektoniczną,
 - 13) współdziałanie z Izbą Architektów i samorządami zawodowymi urbanistów i inżynierów budownictwa, w zakresie doskonalenia warsztatu architekta i ochrony zawodu oraz ustalania i przestrzegania zasad etyki zawodowej,
 - 14) występowanie - jako strona - w postępowaniach dotyczących interesu publicznego jakim jest jakość architektury i ochrona środowiska zbudowanego i naturalnego, w tym w szczególności:
 - a) inicjowanie i udział w postępowaniach administracyjnych, związanych z celami Stowarzyszenia, w zakresie gospodarki przestrzennej, budownictwa, ochrony dóbr kultury i środowiska oraz zamówień publicznych i praw autorskich,
 - b) aktywny udział w tworzeniu przepisów prawa dotyczących polityki przestrzennej, w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - c) zgłaszanie właściwym organom wniosków mających na celu ochronę środowiska, dóbr kultury i ładu przestrzennego w związku z działalnością inwestycyjną i użytkowaniem przestrzeni.
 - 15) określanie zasad etyki zawodowej oraz egzekwowanie ich przestrzegania,
 - 16) udzielanie członkom SARP pomocy moralnej, prawnej i materialnej,
2. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, z której dochód przeznaczony jest na realizację zadań statutowych.

§ 7

Stowarzyszenie opiera swą działalność na społecznej pracy członków SARP.

ROZDZIAŁ 3 **Członkowie, ich prawa i obowiązki**

§ 8

1. Członkami SARP mogą być:
 - 1) architekci posiadający dyplom wyższej uczelni akademickiej o profilu architektonicznym,
 - 2) osoby nie będące architektami, których praca związana jest z architekturą i służy jej rozwojowi lub które w sposób szczególny zasłużyły się dla SARP.
2. Członkowie SARP dzielą się na:
 - 1) zwyczajnych, którymi mogą być architekci wymienieni w ust. 1 pkt 1 i - w wyjątkowych przypadkach - osoby innych zawodów, obywatele polscy,
 - 2) honorowych, którymi mogą być obywatele polscy oraz obywatele innych państw.
3. Członkowie nadzwyczajni, posiadający taki status na podstawie wcześniej obowiązujących statutów SARP, nabywają prawa członka zwyczajnego SARP.

§ 9

1. Przyjęcie członka do SARP następuje na wniosek zainteresowanego, na podstawie uchwały właściwego terenowo prezydium zarządu oddziału, po zaakceptowaniu przez niego Statutu Stowarzyszenia i Zasad etyki zawodowej oraz po zarekomendowaniu go przez trzech członków SARP z pięcioletnim stażem członkowskim.
2. Członkostwo w SARP wygasa przez:
 - 1) dobrowolną rezygnację,
 - 2) skreślenie, na podstawie uchwały właściwego terenowo prezydium zarządu oddziału, wskutek niepłacenia składek członkowskich przez okres ponad jednego roku,
 - 3) wykonanie prawomocnego orzeczenia sądu koleżeńskiego wymierzającego karę wykluczenia z SARP,
 - 4) wykluczenie, na podstawie uchwały właściwego terenowo prezydium zarządu oddziału w razie skazania prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego, orzekającym o pozbawieniu praw publicznych.

§ 10

1. Od uchwały prezydium zarządu oddziału w sprawach członkowskich zainteresowanemu przysługuje prawo wniesienia odwołania do Prezydium Zarządu Głównego, którego postanowienia są ostateczne.
2. Odwołanie wnosi się w terminie miesiąca od daty doręczenia uchwały prezydium zarządu oddziału.

§ 11

1. Osoby, które dobrowolnie wystąpiły lub zostały skreślone mogą ubiegać się o ponowne przyjęcie do Stowarzyszenia, jednak nie wcześniej niż po upływie roku od daty wystąpienia lub skreślenia oraz po uprzednim uregulowaniu zaległych składek członkowskich.
2. Osoby, które zostały wykluczone z SARP, w przypadku określonym w § 9, ust. 2, pkt 4, mogą ubiegać się o ponowne przyjęcie do Stowarzyszenia po upływie okresu kary orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego.

§ 12

1. Godność członka honorowego SARP nadaje Walny Zjazd Delegatów, na wniosek Zarządu Głównego, osobom wybitnie zasłużonym dla rozwoju architektury.
2. Członek honorowy ma prawo korzystania ze świadczeń SARP.
3. Członek honorowy zwolniony jest z obowiązku płacenia składek członkowskich i innych należności obowiązujących w Stowarzyszeniu.
4. Członkostwo honorowe wygasa przez:
 - 1) dobrowolne zrzeczenie się,
 - 2) pozbawienie tej godności uchwałą Walnego Zjazdu Delegatów, podjętą większością co najmniej 2/3 głosów, w obecności co najmniej 1/2 liczby delegatów.

§ 13

1. Członek zwyczajny SARP ma prawo:
 - 1) wybierać i być wybieranym do władz SARP,
 - 2) korzystać ze świadczeń i pomocy koleżeńskiej SARP,
 - 3) używać nazwy, skrótu i znaku graficznego Stowarzyszenia na zasadach określonych przez Zarząd Główny.
2. Do obowiązków członka zwyczajnego SARP należy:
 - 1) postępowanie zgodne z postanowieniami niniejszego Statutu i regulaminów w nim przewidzianych,
 - 2) podporządkowanie się uchwałam i postanowieniom władz SARP,
 - 3) przestrzeganie Zasad etyki zawodowej,
 - 4) uczestniczenie w działaniach Stowarzyszenia,
 - 5) opłacanie składek i innych należności obowiązujących w Stowarzyszeniu.

§ 14

Centralny rejestr członków SARP prowadzi Prezydium Zarządu Głównego na podstawie rejestrów prowadzonych w oddziałach.

§ 15

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach członkowskich określa Regulamin spraw członkowskich, uchwalany przez Zarząd Główny.

ROZDZIAŁ 4

Struktura organizacyjna

§ 16

Władzami naczelnymi SARP są:

- 1) Walny Zjazd Delegatów,
- 2) Prezes SARP jako Przewodniczący Zarządu Głównego i jego Prezydium,
- 3) Zarząd Główny,
- 4) Prezydium Zarządu Głównego,
- 5) Główna Komisja Rewizyjna,
- 6) Główny Sąd Koleżeński.

§ 17

Organem doradczym Zarządu Głównego w sprawach twórczości architektonicznej jest Zespół Koordynacyjny Sędziów Konkursowych SARP.

§ 18

1. Zarząd Główny wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Zarządu Głównego.
2. W ramach Biura Zarządu Głównego działa Zespół ds. zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.
3. Biurem Zarządu Głównego kieruje Dyrektor Biura. Dyrektorem Biura może być Sekretarz Generalny SARP.
4. Strukturę i Regulamin Biura Zarządu Głównego oraz Regulamin Zespołu ds. zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi zatwierdza, na wniosek Dyrektora Biura, Prezydium Zarządu Głównego.

§ 19

1. Władzami oddziału SARP są:
 - 1) walne zebranie członków oddziału,
 - 2) prezes oddziału jako przewodniczący zarządu oddziału i jego prezydium,
 - 3) zarząd oddziału,
 - 4) prezydium zarządu oddziału,
 - 5) komisja rewizyjna oddziału,
 - 6) sąd koleżeński oddziału.
2. Minimalna ilość członków oddziału powinna umożliwić utworzenie - przewidzianych w Statucie - władz i organów doradczych i podjęcie działań zapewniających realizację celów Stowarzyszenia.

§ 20

Oddziały mogą tworzyć koła terenowe oraz inne struktury organizacyjne, o których mowa w rozdz. 15.

§ 21

Organem doradczym zarządu oddziału w sprawach twórczości architektonicznej jest kolegium sędziów konkursowych oddziału.

§ 22

Do realizacji swych zadań zarządy oddziałów mogą tworzyć stosowne biura.

§ 23

1. Kadencja wszystkich władz i organów doradczych trwa 3 lata; są one jednak obowiązane działać do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych władz i organów doradczych.
2. W przypadku, kiedy członek władz zrezygnował lub nie może pełnić swojej funkcji, członkowie właściwej władzy powołują na jego miejsce, na stałe lub na określony czas, jego zastępcę.
3. Członkowie władz SARP, którzy w składzie danego organu władzy lub indywidualnie nie uzyskali absolutorium, nie mogą kandydować do władz następnej kadencji.
4. Członkowie prezydiów władz SARP mogą pełnić swe funkcje przez dwie kolejne kadencje.
5. Delegaci na Walny Zjazd Delegatów i walne zebranie członków oddziału zachowują swoje mandaty na czas trwania kadencji wybranych przez siebie władz.

§ 24

1. Uchwały władz SARP, z zastrzeżeniami wymienionymi w ust. 2, zapadają zwykłą większością głosów w obecności więcej niż 1/2 liczby członków tych władz. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego zebrania.
2. Uchwały i postanowienia Walnego Zjazdu Delegatów i walnych zebrań członków oddziału, zwołanych zgodnie z regulaminami, zapadają zwykłą większością głosów obecnych na Zjeździe lub na tych zebraniach, z zastrzeżeniami wymienionymi w § 12 ust. 4, pkt 2, § 47 ust. 4 oraz § 73 i § 74 ust. 1.
3. Wybory władz i delegatów na Walny Zjazd Delegatów i walne zebrania delegatów oddziału oraz wybory członków Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych SARP i sędziów konkursowych w oddziałach odbywają się w głosowaniu tajnym.

§ 25

Organizację władz i struktur organizacyjnych Stowarzyszenia oraz zasady ich działania określa Regulamin organizacyjny, uchwalany przez Zarząd Główny.

ROZDZIAŁ 5

Walny Zjazd Delegatów

§ 26

1. Walny Zjazd Delegatów jest najwyższą władzą w Stowarzyszeniu.
2. Walny Zjazd Delegatów jest zwoływany co 3 lata przez Zarząd Główny, jako zjazd sprawozdawczo-wyborczy.
3. Udział w Walnym Zjeździe Delegatów biorą:
 - 1) z prawem głosowania - delegaci wybrani przez walne zebrania członków oddziałów lub ich delegatów w liczbie: 1 delegat na 30 członków zwyczajnych oddziału, lecz nie mniej niż 1 delegat z oddziału,
 - 2) z głosem doradczym - członkowie Zarządu Głównego, Prezydium Głównej Komisji Rewizyjnej, Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego, Prezydium Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych oraz członkowie honorowi SARP,
 - 3) inne osoby zaproszone przez Zarząd Główny.

§ 27

Walny Zjazd Delegatów:

- 1) rozpatruje sprawozdania Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego oraz decyduje o udzieleniu absolutorium ustępującemu Prezesowi SARP, Prezydium Zarządu Głównego lub poszczególnym jego członkom,
- 2) wybiera władze SARP:
 - a) Prezesa SARP,
 - b) pozostałych członków Prezydium Zarządu Głównego,
 - c) członków Głównej Komisji Rewizyjnej,
 - d) członków Głównego Sądu Koleżeńskiego,w ilościach przewidzianych w Regulaminie, o którym mowa w § 25,
- 3) ustala założenia programowe działania Stowarzyszenia w rozpoczynającej się kadencji,
- 4) uchwała zmiany Statutu oraz regulaminy zastrzeżone dla Walnego Zjazdu Delegatów,
- 5) ustala zasady etyki zawodowej i określa kodeks postępowania architekta,
- 6) wybiera, w trybie określonym w Regulaminie Walnego Zjazdu Delegatów, spośród członków zwyczajnych SARP, 9 członków Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych SARP, reprezentujących co najmniej 6 oddziałów,
- 7) podejmuje uchwały i postanowienia w innych sprawach będących przedmiotem obrad,
- 8) nadaje godność członka honorowego SARP,
- 9) podejmuje uchwałę w sprawie rozwiązania się SARP.

§ 28

1. Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów może się odbyć w każdym czasie i jest zwoływany przez Zarząd Główny z własnej inicjatywy albo na żądanie Głównej Komisji Rewizyjnej lub na wniosek co najmniej 6 zarządów oddziałów, zrzeszających co najmniej 1/3 liczby członków SARP.
2. Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów, zwoływany na żądanie Głównej Komisji Rewizyjnej lub na wniosek oddziałów, musi być zwołany w ciągu 3 miesięcy od daty wpływu wniosku w tej sprawie, zgodnego z wymaganiami wymienionymi w ust.1.
3. Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których został zwołany. Zjazd taki może być też zwołany jako sprawozdawczo-wyborczy, z zachowaniem trybu przewidzianego w ust.1 i 2.

§ 29

Tryb wyboru delegatów na Walny Zjazd Delegatów oraz tryb zwoływania Walnego Zjazdu Delegatów i tok jego obrad określa Regulamin Walnego Zjazdu Delegatów, uchwalany przez Walny Zjazd Delegatów.

ROZDZIAŁ 6**Prezes SARP, Zarząd Główny i Prezydium Zarządu Głównego**

§ 30

1. Prezes SARP reprezentuje Stowarzyszenie i odpowiada za jego działalność.

2. Prezes SARP przewodniczy i kieruje pracą Zarządu Głównego i jego Prezydium.

§ 31

1. W skład Zarządu Głównego wchodzi:
 - 1) Prezes SARP,
 - 2) pozostali członkowie Prezydium Zarządu Głównego,
 - 3) prezesi wszystkich oddziałów lub ich zastępcy, powołani na podstawie § 23 ust. 2,
2. Zarząd Główny, na podstawie uchwał i postanowień Walnego Zjazdu Delegatów, określa kierunki działalności SARP a w szczególności:
 - 1) ustala program działania Stowarzyszenia w bieżącej kadencji i określa roczne zadania dla Stowarzyszenia,
 - 2) reprezentuje Stowarzyszenie wobec władz centralnych i naczelnych państwa w sprawach dotyczących gospodarowania przestrzenią, architektury, budownictwa, edukacji i zawodowej działalności architektów,
 - 3) określa potrzebę i zakres współdziałania z odpowiednimi organizacjami i instytucjami w kraju i za granicą,
 - 4) określa potrzeby finansowe, zatwierdza budżet ogólnostowarzyszeniowy oraz roczne sprawozdania z jego realizacji,
 - 5) ustanawia, na wniosek zainteresowanych, oddziały, określa ich siedziby i terytorialny zasięg działalności oraz, w przypadkach przewidzianych w Regulaminie organizacyjnym, decyduje o ich rozwiązaniu,
 - 6) ustala minimalną wysokość składek członkowskich oraz wysokość innych należności obowiązujących w Stowarzyszeniu,
 - 7) ustala wysokość należności przekazywanych przez oddziały na potrzeby ogólnostowarzyszeniowe,
 - 8) decyduje o nabyciu lub zbyciu nieruchomości ogólnostowarzyszeniowych oraz wyraża zgodę na zbycie nieruchomości oddziału,
 - 9) zatwierdza regulaminy zastrzeżone do właściwości Zarządu Głównego,
 - 10) przyjmuje sprawozdania i ocenia działalność Prezydium Zarządu Głównego i poszczególnych jego członków, prowadzoną w okresach pomiędzy zebraniem Zarządu Głównego,
 - 11) przyznaje wyróżnienia SARP I stopnia,
 - 12) ustala termin i przygotowuje wnioski na Walny Zjazd Delegatów.

§ 32

1. Prezydium Zarządu Głównego, na wniosek Prezesa SARP, wybiera spośród swego grona: wiceprezesów SARP, Sekretarza Generalnego SARP i Skarbnika SARP.
2. Członkami Prezydium Zarządu Głównego nie mogą być prezesi i członkowie zarządów oddziałów oraz członkowie komisji rewizyjnych, sądów koleżeńskich i prezydiów organów doradczych Stowarzyszenia.
3. Prezydium Zarządu Głównego realizuje uchwały, decyzje i postanowienia Zarządu Głównego, a w szczególności:
 - 1) prowadzi bieżącą działalność ogólnostowarzyszeniową,
 - 2) występuje do władz centralnych i naczelnych państwa w sprawach dotyczących gospodarki przestrzennej, architektury, budownictwa, edukacji i zawodowej działalności architektów,
 - 3) współdziała z odpowiednimi organizacjami i instytucjami w kraju i za granicą,
 - 4) wspomaga działalność zarządów oddziałów oraz udziela im pomocy organizacyjnej,

- 5) powołuje komisje i zespoły w celu wykonywania określonych zadań oraz powierza poszczególnym członkom SARP ich wykonanie,
- 6) rozpatruje i rozstrzyga odwołania od decyzji prezydium zarządów oddziałów w sprawach członkowskich,
- 7) zarządza majątkiem ogólnostowarzyszeniowym i dysponuje funduszami ogólnostowarzyszeniowymi,
- 8) zatwierdza regulaminy przewidziane do kompetencji Prezydium a także Regulamin wynagradzania pracowników Biura Zarządu Głównego i Domów Pracy Twórczej Architekta,
- 9) występuje o nadanie nagród i odznaczeń państwowych na wniosek Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i zarządów oddziałów,
- 10) przygotowuje zebrania Zarządu Głównego i Walny Zjazd Delegatów,
- 11) składa sprawozdania Zarządowi Głównemu z działalności Prezydium prowadzonej w okresach między zebraniem Zarządu Głównego,
- 12) wydaje biuletyn informacyjny o zasięgu ogólnokrajowym,

ROZDZIAŁ 7

Główna Komisja Rewizyjna

§ 33

Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Głównej Komisji Rewizyjnej.

§ 34

1. Główna Komisja Rewizyjna, działając na podstawie Regulaminu komisji rewizyjnych, uchwalanego przez Walny Zjazd Delegatów:
 - 1) kontroluje działalność SARP, jego władz, organów doradczych i jednostek organizacyjnych z wyjątkiem działalności orzeczniczej sądów koleżeńskich,
 - 2) ocenia w okresach rocznych działalność Stowarzyszenia, jego władz, organów doradczych i jednostek organizacyjnych i przedkłada ocenę Zarządowi Głównemu,
 - 3) wspomaga działalność komisji rewizyjnych oddziałów,
 - 4) składa, na Walnym Zjeździe Delegatów, sprawozdanie oraz stawia wnioski w sprawie absolutorium dla ustępującego Prezesa SARP i Prezydium Zarządu Głównego lub poszczególnych jego członków.
2. Przewodniczącemu Głównej Komisji Rewizyjnej lub delegowanemu przez niego członkowi Komisji przysługuje prawo uczestniczenia, w charakterze obserwatora, w obradach innych władz, organów doradczych i jednostek organizacyjnych SARP.

§ 35

1. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkami innych władz Stowarzyszenia poza udziałem w Walnym Zjeździe Delegatów i walnym zebraniem członków oddziału.
2. Członkami Głównej Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkowie Prezydium Zarządu Głównego minionej kadencji.

Rozdział 8 **Główny Sąd Koleżeński**

§ 36

Członkowie Głównego Sądu Koleżeńskiego wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego.

§ 37

Główny Sąd Koleżeński, działając na podstawie Regulaminu sądów koleżeńskich, uchwalanego przez Walny Zjazd Delegatów:

- 1) rozpatruje i rozstrzyga odwołania od orzeczeń sądów koleżeńskich oddziałów,
- 2) rozpatruje zarzuty przeciw członkom Zarządu Głównego, członkom Głównej Komisji Rewizyjnej oraz spory między zarządami oddziałów lub między zarządem oddziału a Zarządem Głównym,
- 3) rozpoznaje, przewidziane w § 39, wnioski o ponowne rozpatrzenie spraw zakończonych prawomocnymi orzeczeniami sądów koleżeńskich,
- 4) koordynuje funkcjonowanie sądów koleżeńskich oddziałów i ustala obowiązującą wykładnię przepisów dotyczących Zasad etyki zawodowej oraz Statutu i regulaminów w nim przewidzianych,
- 5) składa sprawozdanie na Walnym Zjeździe Delegatów.

§ 38

1. Główny Sąd Koleżeński może wymierzać następujące kary:
 - 1) upomnienia,
 - 2) nagany,
 - 3) zakazu pełnienia funkcji we władzach i organach doradczych,
 - 4) zawieszenia w prawach członka SARP,
 - 5) wykluczenia z SARP.
2. Główny Sąd Koleżeński może wydać postanowienie o opublikowaniu swojego orzeczenia w biuletynie informacyjnym o zasięgu ogólnokrajowym.
3. Główny Sąd Koleżeński zobowiązany jest do przekazania informacji o prawomocnym orzeczeniu w sprawie naruszenia Zasad etyki zawodowej do rzecznika odpowiedzialności dyscyplinarnej właściwej izby zawodowej.

§ 39

Prezes SARP lub Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego mogą złożyć do Głównego Sądu Koleżeńskiego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem, jeżeli orzeczenie to, według nich, rażąco narusza postanowienia Statutu lub Regulaminu sądów koleżeńskich.

§ 40

Członkowie Głównego Sądu Koleżeńskiego nie mogą być członkami innych władz Stowarzyszenia, poza udziałem w Walnym Zjeździe Delegatów i walnym zebraniu członków oddziału.

ROZDZIAŁ 9

Zespół Koordynacyjny Sędziów Konkursowych SARP

§ 41

Członkowie Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych SARP wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Zespołu.

§ 42

Zespół Koordynacyjny Sędziów Konkursowych SARP:

- 1) przedkłada Prezydium ZG SARP kandydatury sędziów w konkursach międzynarodowych, konkursach o szczególnym znaczeniu dla jakości przestrzeni kraju, dorocznych konkursach SARP oraz innych konkursach organizowanych przez Zarząd Główny,
- 2) przygotowuje, na potrzeby Stowarzyszenia, opinie w sprawach dotyczących konkursów i sędziów konkursowych oraz problemów twórczości architektonicznej,
- 3) opiniuje wnioski w sprawie przyznania Nagrody Honorowej SARP,
- 4) koordynuje i wspomaga działalność kolegiów sędziów konkursowych w oddziałach.

§ 43

Zespół Koordynacyjny Sędziów Konkursowych SARP działa na podstawie Regulaminu kolegiów sędziów konkursowych, uchwalanego przez Zarząd Główny.

ROZDZIAŁ 10

Walne zebranie członków oddziału

§ 44

1. Walne zebranie członków oddziału jest najwyższą władzą w oddziale.
2. Walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze członków oddziału jest zwoływane co trzy lata, po uzgodnieniu terminu z Prezydium Zarządu Głównego.
3. Udział w walnym zebraniu biorą wszyscy członkowie oddziału lub ich delegaci, wybrani zgodnie z Regulaminem, o którym mowa w § 48.

§ 45

Walne zebranie członków oddziału:

- 1) rozpatruje sprawozdania z działalności władz oddziału i decyduje o udzieleniu absolutorium ustępującemu prezesowi i zarządowi oddziału lub poszczególnym jego członkom,
- 2) wybiera władze oddziału:
 - a) prezesa oddziału,
 - b) pozostałych członków zarządu oddziału,
 - c) członków komisji rewizyjnej oddziału,
 - d) członków sądu koleżeńkiego oddziału,w ilościach przewidzianych w Regulaminie, o którym mowa w § 25,

- 3) wybiera delegatów na Walny Zjazd Delegatów, w ilości przewidzianej w Regulaminie, o którym mowa w § 29,
- 4) wybiera członków kolegium sędziów konkursowych oddziału, zgodnie z Regulaminem, o którym mowa w § 43,
- 5) określa podstawowe wytyczne działania oddziału w rozpoczynającej się kadencji,
- 6) podejmuje uchwały i postanowienia w innych sprawach będących przedmiotem obrad,
- 7) podejmuje uchwałę o rozwiązaniu się oddziału.

§ 46

1. Nadzwyczajne walne zebranie członków oddziału może odbyć się w każdym czasie i jest zwoływane - po uzgodnieniu terminu z Prezydium Zarządu Głównego - przez zarząd oddziału z własnej inicjatywy lub na żądanie komisji rewizyjnej oddziału lub na wniosek co najmniej 1/3 liczby członków oddziału.
2. Nadzwyczajne walne zebranie członków oddziału zwoływane na żądanie komisji rewizyjnej oddziału lub na wniosek członków oddziału, musi być zwołane w ciągu 1 miesiąca od wpływu wniosku w tej sprawie, zgodnego z wymaganiami wymienionymi w ust. 1.
3. Nadzwyczajne walne zebranie członków oddziału obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których zostało zwołane. Zebranie takie może też być zwołane jako sprawozdawczo-wyborcze, z zachowaniem trybu przewidzianego w ust 1 i 2.

§ 47

1. Rozwiązanie się oddziału może nastąpić na podstawie uchwały walnego zebrania członków oddziału, zaakceptowanej przez Zarząd Główny.
2. Zamierzenie rozwiązania się oddziału musi być zamieszczone w proponowanym porządku obrad walnego zebrania członków oddziału, który należy przekazać do wiadomości Zarządu Głównego.
3. Zarząd Główny może, w drodze uchwały, odmówić akceptacji uchwały walnego zebrania członków oddziału o rozwiązaniu oddziału.
4. Uchwała walnego zebrania członków oddziału o rozwiązaniu się oddziału musi być powzięta większością co najmniej 3/4 głosów, w obecności co najmniej 1/2 ogólnej ilości członków. W razie braku quorum uchwała może być podjęta na następnym walnym zebraniu członków oddziału większością 3/4 głosów obecnych na zebraniu.
5. W razie powzięcia przez walne zebranie członków oddziału uchwały o rozwiązaniu się oddziału, walne zebranie powołuje komisję likwidacyjną, która zgodnie z uchwalonymi przez walne zebranie wytycznymi, w wypadku akceptacji przez Zarząd Główny uchwały o rozwiązaniu się oddziału, przeprowadzi likwidację oddziału.

§ 48

Tryb zwoływania walnego zebrania i tok jego obrad określa Regulamin walnego zebrania członków oddziału, uchwalany przez Zarząd Główny.

ROZDZIAŁ 11**Prezes oddziału, zarząd oddziału i prezydium zarządu oddziału**

§ 49

1. Prezes oddziału reprezentuje oddział i odpowiada za jego działalność.
2. Prezes oddziału przewodniczy i kieruje pracami zarządu oddziału i jego prezydium.
3. Jeżeli na terenie województwa działają dwa lub więcej oddziały, to wówczas zasady reprezentowania SARP przed władzami wojewódzkimi i właściwymi organami samorządu terytorialnego określa Regulamin organizacyjny, o którym mowa w § 25.

§ 50

1. W skład zarządu oddziału wchodzi:
 - 1) prezes oddziału,
 - 2) pozostali członkowie zarządu oddziału.
2. Zarząd oddziału, na wniosek prezesa oddziału, wybiera spośród swego grona wiceprezesa lub wiceprezesów oraz sekretarza i skarbnika, którzy wraz z prezesem stanowią prezydium zarządu oddziału.
3. Zarząd oddziału, na podstawie uchwał i postanowień Walnego Zjazdu Delegatów oraz walnego zebrania członków oddziału i Zarządu Głównego, określa kierunki działalności oddziału, a w szczególności:
 - 1) ustala program działania oddziału w bieżącej kadencji i określa roczne zadania dla oddziału,
 - 2) reprezentuje Stowarzyszenie wobec władz wojewódzkich i lokalnych w sprawach dotyczących gospodarowania przestrzenią, architektury, budownictwa i zawodowej działalności architektów, z uwzględnieniem zapisu § 49 ust.3,
 - 3) określa potrzebę i zakres współdziałania z odpowiednimi organizacjami i instytucjami w kraju i za granicą a szczególnie z okręgowymi radami izb zawodowych,
 - 4) określa potrzeby finansowe oddziału, zatwierdza budżet oraz roczne sprawozdania finansowe z jego realizacji,
 - 5) powołuje koła i inne struktury organizacyjne i określa terytorialny zasięg ich działalności oraz decyduje o ich rozwiązaniu,
 - 6) ustala wysokość składek w oddziale, z uwzględnieniem minimalnej składki ustalonej przez Zarząd Główny,
 - 7) przyznaje wyróżnienia SARP II stopnia i występuje do Zarządu Głównego o przyznanie wyróżnień SARP I stopnia,
 - 8) decyduje o nabyciu i, za zgodą Zarządu Głównego, zbyciu nieruchomości oddziału,
 - 9) przyjmuje sprawozdania i ocenia działalność prezydium prowadzoną w okresach między zebraniem zarządu oddziału,
 - 10) składa sprawozdania walnemu zebraniu członków oddziału ze swej działalności,
 - 11) określa termin i przygotowuje wnioski na walne zebranie członków oddziału,
 - 12) podejmuje decyzję o zamiarze rozwiązania oddziału,
 - 13) występuje do Zarządu Głównego o nadanie lub cofnięcie członkostwa honorowego.

§ 51

Prezydium zarządu oddziału realizuje uchwały, decyzje i postanowienia zarządu oddziału, w szczególności:

- 1) prowadzi bieżącą działalność oddziału,
- 2) sprawuje pieczę nad działalnością architektów i twórczością architektoniczną na terenie objętym działalnością oddziału,
- 3) występuje do władz wojewódzkich i lokalnych w sprawach dotyczących gospodarki przestrzennej, architektury, budownictwa i zawodowej działalności architektów,
- 4) współdziała z odpowiednimi organizacjami i instytucjami w kraju i za granicą, a w szczególności z okręgowymi radami odpowiednich izb zawodowych,
- 5) zarządza majątkiem i gospodaruje funduszami oddziału,
- 6) ocenia działalność kół i innych utworzonych w oddziale struktur organizacyjnych oraz udziela im pomocy organizacyjnej,
- 7) powołuje komisje i zespoły do wykonywania określonych zadań statutowych oraz powierza poszczególnym członkom oddziału wykonanie takich zadań,
- 8) podejmuje uchwały w sprawach przyjmowania, skreślenia i wykluczania członków zwyczajnych oddziału,
- 9) zbiera składki członkowskie członków oddziału,
- 10) udziela członkom oddziału pomocy materialnej z oddziałowego funduszu pomocy koleżeńskiej a w przypadkach uzasadnionych występuje do Prezydium Zarządu Głównego o udzielenie im takiej pomocy z Funduszu Pomocy Koleżeńskiej SARP,
- 11) przyznaje wyróżnienia SARP III-go stopnia, występuje do Prezydium Zarządu Głównego o przyznanie wyróżnień SARP II-go stopnia i do Zarządu Głównego o przyznanie wyróżnień SARP I-go stopnia,
- 12) występuje - w charakterze strony - w postępowaniach administracyjnych dotyczących jakości architektury i ochrony środowiska zbudowanego i naturalnego, na terenie swego działania,
- 13) współdziała z Prezydium Zarządu Głównego, a w szczególności w tworzeniu systemu przepływu informacji,
- 14) przygotowuje walne zebranie członków oddziału,
- 15) wydaje biuletyn informacyjny oddziału.

§ 52

Tryb ustanawiania i rozwiązywania się oddziałów oraz zasady ich działania określa Regulamin, o którym mowa w § 25.

ROZDZIAŁ 12
Komisja rewizyjna oddziału

§ 53

Członkowie Komisji rewizyjnej oddziału wybierają spośród swego grona: przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego.

§ 54

Komisja rewizyjna oddziału, działając na podstawie Regulaminu komisji rewizyjnych, uchwalanego przez Walny Zjazd Delegatów:

- 1) kontroluje, co najmniej raz w roku, działalność oddziału, jego władz, organów doradczych i innych struktur organizacyjnych, z wyjątkiem działalności orzeczniczej sądu koleżeńskiego oddziału i przedkłada ocenę zarządowi oddziału,
- 2) współdziała z Główną Komisją Rewizyjną,
- 3) składa, na walnym zebraniu członków oddziału, sprawozdanie oraz stawia wnioski w sprawie absolutorium dla ustępującego prezesa oddziału i zarządu oddziału lub poszczególnych jego członków.

§ 55

Przy wyborze komisji rewizyjnej oddziału mają odpowiednio zastosowanie postanowienia § 35 ust. 1 i 2, a w jej działalności § 34 ust 2.

ROZDZIAŁ 13 **Sąd koleżeński oddziału**

§ 56

Członkowie Sądu koleżeńskiego oddziału wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią prezydium sądu koleżeńskiego oddziału.

§ 57

1. Sąd koleżeński oddziału, działając na podstawie Regulaminu sądów koleżeńskich, uchwalanego przez Walny Zjazd Delegatów, rozpatruje i rozstrzyga sprawy członków oddziału w zakresie:
 - 1) naruszenia przez członków SARP zasad etyki zawodowej i kodeksu postępowania architekta,
 - 2) wykroczeń przeciwko obowiązkom członka SARP, wynikającym ze Statutu i regulaminów ustanowionych na jego podstawie,
 - 3) sporów powstałych między członkami SARP, a także między członkami SARP a zarządami oddziałów na tle praw i obowiązków wynikających z ich przynależności do Stowarzyszenia.
2. Sąd koleżeński oddziału może dodatkowo wydać postanowienie o opublikowaniu swego prawomocnego orzeczenia w biuletynie informacyjnym oddziału.
3. Sąd koleżeński oddziału zobowiązany jest do przekazania informacji o prawomocnym orzeczeniu w sprawie naruszenia zasad etyki zawodowej do rzecznika odpowiedzialności dyscyplinarnej właściwej izby zawodowej.

§ 58

Od orzeczenia sądu koleżeńskiego oddziału przysługuje stronom prawo odwołania do Głównego Sądu Koleżeńskiego, w trybie przewidzianym w Regulaminie sądów koleżeńskich.

§ 59

W działalności sądu koleżeńkiego oddziału mają odpowiednio zastosowanie postanowienia § 38 ust. 1 i § 40.

ROZDZIAŁ 14
Kolegium sędziów konkursowych oddziału

§ 60

Członkowie kolegium sędziów konkursowych oddziału wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy tworzą prezydium kolegium sędziów konkursowych oddziału.

§ 61

1. Kolegium sędziów konkursowych oddziału przygotowuje, na potrzeby zarządu oddziału, opinie z zakresu twórczości i działalności architektonicznej.
2. Prezydium kolegium sędziów konkursowych oddziału, przedkłada prezydium zarządu oddziału kandydatury sędziów konkursowych w konkursach organizowanych przez SARP i sędziów do rozstrzygnięcia innych konkursów.

§ 62

1. Członkiem kolegium sędziów konkursowych oddziału może być członek zwyczajny SARP.
2. Członkowie kolegium sędziów konkursowych oddziału mogą uczestniczyć w charakterze sędziów jedynie w konkursach organizowanych lub akceptowanych przez SARP.
3. Przy ocenie prac konkursowych sędzia konkursowy działa zgodnie z Regulaminem konkursów urbanistycznych i architektonicznych SARP, uchwalanym przez Zarząd Główny.
4. Sędzia konkursowy uczestniczący w pracach sądu konkursowego jest niezawisły w swych opiniach i ocenach zawodowych.

§ 63

Kolegium sędziów konkursowych oddziału działa na podstawie Regulaminu kolegiów sędziów konkursowych, uchwalanego przez Zarząd Główny.

ROZDZIAŁ 15
Koła i inne struktury organizacyjne w oddziałach

§ 64

W oddziałach mogą być tworzone koła terenowe, sekcje i kluby.

§ 65

1. Koło terenowe może być tworzone przez minimum 10-ciu członków SARP związanych miejscem zamieszkania np. miastem, gminą, powiatem.
2. Koło terenowe realizuje na swoim terenie zadania statutowe, wynikające z programu działania oddziału.
3. Członkowie koła terenowego wybierają ze swego grona: prezesa koła oraz sekretarza i skarbnika, którzy razem stanowią zarząd koła.

§ 66

Sekcje i kluby tworzone są przez minimum 5 członków SARP, dla realizacji szeroko pojętych zainteresowań członków o charakterze zawodowym i koleżeńskim.

§ 67

Koła terenowe, sekcje i kluby działają zgodnie z Regulaminem, o którym mowa w § 25.

ROZDZIAŁ 16**Fundusze SARP i ogólne zasady dysponowania nimi**

§ 68

Do finansowania zadań statutowych Stowarzyszenia służą, oprócz składek członkowskich, między innymi:

- 1) dochody z działalności statutowej i gospodarczej,
- 2) dochody z majątku SARP,
- 3) dotacje,
- 4) darowizny i zapisy,
- 5) wpłaty na fundusze pomocy koleżeńskiej.

§ 69

1. Fundusz Pomocy Koleżeńskiej SARP tworzy się z, określonej przez Zarząd Główny, części składek członkowskich oraz innych wpływów przeznaczonych na cele Funduszu Pomocy Koleżeńskiej SARP.
2. Oddziałowe fundusze pomocy koleżeńskiej tworzy się ze składek członkowskich oraz innych wpływów przeznaczonych na ten cel.
3. Gospodarowanie środkami finansowymi Funduszu Pomocy Koleżeńskiej SARP i oddziałowych funduszy pomocy koleżeńskiej oraz zasady i tryb udzielania pomocy z tych funduszy określa Regulamin funduszy pomocy koleżeńskiej, uchwalany przez Zarząd Główny.

§ 70

Mienie i fundusze Stowarzyszenia dzielą się na mienie i fundusze ogólnostowarzyszeniowe oraz mienie i fundusze oddziałów.

§ 71

1. Oświadczenia woli składają :
 - 1) w imieniu Stowarzyszenia – Prezes SARP samodzielnie lub Sekretarz Generalny SARP łącznie ze Skarbnikiem SARP lub wiceprezes SARP łącznie ze Skarbnikiem SARP,
 - 2) w imieniu oddziału – prezes oddziału samodzielnie lub sekretarz oddziału łącznie ze skarbnikiem oddziału lub wiceprezes oddziału łącznie ze skarbnikiem oddziału.
2. Samodzielne oświadczenia woli w ramach zwykłego zarządu może składać każdy członek Prezydium Zarządu Głównego lub członek prezydium zarządu oddziału w zakresie prowadzonej przez siebie działalności, a w sprawach finansowych jedynie do wysokości kwoty ustalonej przez Zarząd Główny lub odpowiednio zarząd oddziału.
3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 i 2 mogą być przeniesione, odpowiednio przez Zarząd Główny lub zarząd oddziału, na inne osoby w zakresie powierzonych im funkcji.

ROZDZIAŁ 17**Zmiany statutu i rozwiązanie się SARP**

§ 72

Propozycje zmian Statutu i rozwiązania się SARP muszą być zamieszczone w proponowanym porządku obrad Walnego Zjazdu Delegatów, zwoływanego zgodnie z Regulaminem, o którym mowa w § 29.

§ 73

Zmiany Statutu wymagają uchwały Walnego Zjazdu Delegatów, powziętej większością co najmniej 2/3 głosów, w obecności co najmniej 1/2 liczby delegatów.

§ 74

1. Rozwiązanie się SARP może nastąpić na podstawie uchwały Walnego Zjazdu Delegatów, powziętej większością co najmniej 3/4 głosów, w obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby delegatów. W razie braku quorum uchwała może być powzięta na następnym Walnym Zjeździe Delegatów, większością 3/4 głosów delegatów obecnych na Zjeździe.
2. W razie powzięcia przez Walny Zjazd Delegatów uchwały o rozwiązaniu się SARP Zjazd powołuje Komisję Likwidacyjną, która - zgodnie z uchwalonymi przez Zjazd wytycznymi - przeprowadzi likwidację SARP.